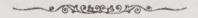
Aquarele (1896)

Traian Demetrescu A. Steuerman Digitized by the Internet Archive in 2023 with funding from Kahle/Austin Foundation

TRAIAN DEMETRESCU

AQUARELE

Cu o prefață de A. Steuerman

TASY .

EDITURA LIBRĂRIEI FRAȚII ȘARAGA 1896. In the interest of creating a more extensive selection of rare historical book reprints, we have chosen to reproduce this title even though it may possibly have occasional imperfections such as missing and blurred pages, missing text, poor pictures, markings, dark backgrounds and other reproduction issues beyond our control. Because this work is culturally important, we have made it available as a part of our commitment to protecting, preserving and promoting the world's literature. Thank you for your understanding.

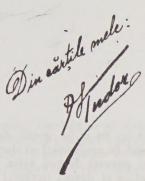

VOLUME APĂRUTE

din "Biblioteca Şaraga" a 25 bani vol.

- No. I Lew Tolstoi Stapîn şi sluga . 2 N. Nicoleanu Poesit
  - 3 G. Boccacio Povestiri
  - 4 G. Renard Este omul liber? v. 1
  - 5 Henrik Ibsen Un dusman al poporulut
  - 6 Gerh. Hauptmann Tesetoril.
  - 7 G. Renard Este omul lib vol. II 8 G. Ghibanescu Nuvele

  - 9 M. Eminescu Poezil 10 G. Asachi Fabule I.
  - > 11 I. P. Florantin Decebal
  - > 12 G. Asachi Fabule II
  - » 13 H. Ibsen Strigoit

TRAIAN DEMETRESCU

1866-1896.

In una din ultimele scrisori cătră editori, regretatul poiet—care-mi încredința atunci manuscrisul și supravegherea volumului de față—nu cerea decît nouă exemplare din Aquarele—"pentru prieteni".

Ce puțini prieteni buni are un poiet, chiar cînd e atît de simpatic și de iubit, precum a fost autorul Aqua-

relelor, -nu este așa, duioase cetitoare?..

Scrisoarea aceea a devenit un testament literar; "Aquarelele"—o operă postumă. iar prietenului îi căzu trista însărcinare din partea editorilor de a scrie un articol—o "biografie" după expresia d-lor, în fruntea volumului.

"Biografia" o vor găsi cetitorii în versurile poietului. Incepînd cu copilăria, de care-și amintia ca

> "De-un basm cu o ursită rea Și nu știu bine: e-o poveste Saŭ e copilăria mea?"

pînă în momentul cînd închizîndu-și în criptă iluziile de viață și noroc ne'nvăța ce să facem

> "Cînd veți lăsa în fundul gropii Cosciugul meŭ cioplit din lemn...",

Traian și-a povestit zi cu zi în graiu de lacrimi sărăcăciosul traiu, bogat în neajunsuri și decepții.

Ce s'ar mai putea povesti despre viața poetului? Sună prea pretențios și deșert cuvîntul acesta de o "viață" în istoria bietului bohem care și-a consumat cei mai frumoși ani ai scurtei tinereți în para unei lungi și triste presimțiri de moarte, care n'a cerut nimic vieței decît doară beția de iluzii, fiorii unui extaz trecător, farmecul uitării;—biet visător

"....cu sufletul nostalgic De ceruri largi, de vecinici primăveri",

care se simția tot mai aproape, mai aproape de nesimțire și în același timp

> "... tot mai departe De visurile mele..."

Chinul acesta al unei agonii conștiente amintește pe martirul care a gemut sub cerul cald pe care-l visa zadarnic duiosul Tradem,—amintește pe Leopardi, icoana suferinței omenești

Malor, condotto della vita in forse Piansi la bella giovanezza e il fiore De'miei poveri di, che si per tempo Cadeva; e spesso all'ore tarde, assiso Sul conscio letto, dolorosamente Alla fiocca lucerna poetando Lamentai co silenzi e con la notte Il fuggitivo spirto, ed a me stesso In sul languir cantai funereo canto.

Dar poetul Senzitivelor și Aquaretelor are plînsul senin. întrerupt de rare zimbete, aprinderi de entuziasm, nobile compătimiri și mai presus de toate plîns resemnat, fără blestem. Lumea nu e vinovată de nimic și chiar dacă e,

"....s'o stii in veci ierta".

In "Aquarele" cetitorii vor găsi cele mai duioase bucăți scrise de regretatul poiet. Vor regăsi talentul modest al lui Traian Demetrescu constînd în o muzică sigură a versului îmbrăcind o delicată senzibilitate de artist. Vor ceti pe întîia pagină: Magdalena; cele trei strofe nu conțin idei și imagini neobicinuite, dar nu se află în literatura noastră o bucată mai mișcătoare prin simplicitatea și plasticitatea expresie. Același lucru— în privința mai a tuturor bucăților din volum; ele ne lasă aceeași impresie și trădează o presimțire nedezmințită a frumosului simplu și nemuncit:

Le beau reste dans l'art ce qu'il est dans la vie...;

o tristețe care se comunică, o armonie pioasă care 'nduioșază, un suflet lipsit de credință și mîngîiere, blînd pînă la nepăsare, și resemnat uneori pînă la cinism. Iubitei

> "···· care mă înșală, De două ori pe săptămînă",

îĭ iartă tot în schimbul unei singure virtuți:

,.... să fie'n veci frumoasă".

Nu iertăm și noi oare toate slăbăciunile din viața u-

nui artist în schimbul unicei virtuți: să-i fie'n veci frumoasă producția minții și imeginației lui?

O femee inteligentă—căreia poetul i-a răsplătit cu versuri superbe cîte-va clipe de prietenie și fericire—vorbin-bindu-mi de poiet,—"un trup de schelet care susținea un cap ideal de frumos și ochi plini de viață"—zicea că "Traian nu știa decît să iubească și să uite..."

...Visa bietul să moară ca Hafiz în leagănul rozelor de Şiraz, ca Musset în noaptea albei voluptăți—dar palida Ftizie, amanta geloasă a visătorilor, i-a stîns pe buze cîntecul drag ducîndu-l în împărăția eternei tăceri.

A. Steuerman.

I Iulie 1896.

1'U-

erin-)ea

:ea

Şiti-

14-

Marier B....

Inchin aceasta carte

Traian Demetrescu

1896.

AQUARELE

MAGDALENA

Cînd jalea vîntului tomnatic Prin desfrunziții arbori trece, Tu te gîndești la baluri, doamnă,— Eu mă gîndesc la soba rece:...

Cînd primii fluturi de zapadă
Plutesc în zarea albicioasă,
Tu te gîndeşti la rochii scumpe,—
Eu mă gîndesc că's zdrenţuroasă....

Şi cînd în nopțile de iarnă Cînți la clavirul tău, visînd, Tu te gîndești că ești iubită,— Eu mă gîndesc c'o să mă vînd....

NECREDINCIOASA

Cu trup înalt și mlădios, subțire Ca un salcîm crescut abia de-o vară, Ea pare că sosește dintr'o țară Intrevăzută în închipuire....

C'un gest te farmecă de 'nfiorare, Sau de te-atinge cu matasa rochii, Sau de-o zărești zîmbind, sau de-i vezi ochii Primejdioși ca nopțile pe mare.... O! glasul ei!—acorduri de cuvinte,— Blajin, duios, ca plînsul unor strune,— Eu îl ascult și'l cred, ori-ce mi-ar spune, . Cum cred bătrînii 'n cărțile lor sfinte....

Adese-ori mă ceartă, dar știu bine Mai dulce 'n urmă o să mă desmierde; Și sufletu-mi în sufletu-i se pierde, Precum o rază 'n zările senine....

Ce'mĭ pasă dacă e necredincioasă!.... Urască-mă sau uĭte-mă.... tot una.... 'Ea m'a iubit,—păstrîndu-șĭ tot-de-auna Virtutea eĭ: să fie 'n vecĭ frumoasă....

IN ATELIER

Bătrînul s'arată în ușă— E girbov sub anii cei grei,— "Stăpîne, pricepe-mi durerea: "Furi pînea copiilor mei!

"Ce lesne saracii ca mine "Netrebnici pe drumuri s'aruncă! "O viață întreagă muncit-am "Și-acum îmi iea dreptul la muncă. "Din brațele mele, odată "Puternice, azi îmi rămîne "Doar unul,—și-acuma cu-acesta "Cer mila ta crudă, stăpîne!

"Cînd nu mai sunt bun la nemica, "M'alungi,— și nu ai îndurare! "Și uiți că din brațele mele "Ești astăzi puternic și mare!

"Departe nu-i ceasul din urmă "Cind zilele mele s'or duce,— "Căci toată răsplata viețe-mi "E-atîta: o groapă ș'o cruce!"

Patronul afară l alungă,— Bătrînul sub anii cei grei, Cu glasul în lacrimi suspină: "Furi pînea copiilor mei!"

VÎNZĂTOAREA DE ILUZII

Şi.... într'o bună dimineață, Decepția, urită foc, Intră 'n oraș, pe ne-așteptate, Strigind: "Iluzii de noroc!

"Iluzii de amor!... Iluzii "De glorie și tinerețe!... "Iluzii mari de sănătate!... "Iluzii dulci de frumusețe!" Și marfa asta nesfîrșită Mai mult ca piinea se vindea, Căci fie-care 'și cumpărase Iluzia ce urmărea....

Dar un poet, retras de-o parte, . Zîmbea amar spre vînzătoare:— El cunoscuse altă dată Pe vecinica amăgitoare....

BILETUL DE NOROC . #.

Iubita mea, care mă'nșeală De două ori pe săptămînă, Mergea alăturea de mine, Ținîndu-mă de mînă.

Şi mä gîndeam c'amăgitoarea, Rîzînd de visul meu deşert, Maĭ dulce o să mă sărute Rugîndu-mă s'o ĭert! La colțul unei strade 'nguste, De-abia puteai găsi un loc, Un vrăjitor vindea mulțimei Bilete de noroc.

Am tras și eu la întîmplare Biletul meu și l'am plătit; In el sta scris aceste vorbe: "Nu poți fi fericit!"

De-atuncea, cînd îmi cert iubita Că mă înșeală pe tot locul, Ea mă desmiardă și îmi spune: "Așa ți-e scris norocul!"

IN OCHII LUI...

Am o icoană în părete:
In linii șterse 'i zugrăvit,
Murind, cu ochii către ceruri,
Divinul răstignit.

La ea se închinau odată Părinții mei... și se rugau; De-asupra ei, la zile sfinte, O candelă ardeaŭ... Eu-am pierdut de mult credința Și semnul crucei l-am uitat... Dar une-ori, privind icoana, Mă simt înduioșat.

E-atît senin şi resemnare Pe chipul blînduluĭ Isus, Şi-atîta pietate-artistul In ochiĭ luĭ a pus;

Că 'nvăț, uitîndu-mă spre dînșii:
Ori-cit cu lumea te-ai lupta
S'o 'nvingi sau s'o urăști..... mai bine
S'o știi în veci ierta!

CIREȘELE Doamnei M. C.

— "Dă-mǐ, fa, cireșele!..."—Ea tace, Dar ochii ei, uimiți, îi spun: "Auzi, cireșe în Dechemvre!.. "Zăŭ, mă băiete, ești nebun!"

— "Dă-mi. fa, cireșele I.."—Ea coase Cămașa i prinsă în ghierghief, Și il lasă in voie s'aiureze: Il vede ea că e cu chief. — "Dă-mi, fa, cîreșele!..." Ea rîde, Pricepe făr' a-l întreba; Și-acopere cu mîna sînul, Șoptindu-i rușinată: "Ba!"

POVESTEA REGELUI

In cîrciumă larma se'ntinde, Sînt mesele pline de lume; Iar fetele 'mpart tuturora Pahare și glume...

Un orb cu o țiteră'n spate S'așează pe-un scaun de-o parte; — Și berea se varsă'n șiroaie Din halbele sparte... — "Să cânte!"... și orbul începe, Și strunele tainice spun, Istoria regelui sumbru, Uitat și nebun...

O fată frumoasă ascultă Şi'ntreabă: "De ce a murit?"... Iar orbul sfîrșește povestea: "Ea nu 'l a iubit!"

München, 1894.

CERUL

Firește, trebuïe să fie: O armonie, un mister, Ce-atrage sufletul spre cer.

In trista mea copilărie,—
Cu paginile eĭ de plîngerĭ,—
Credeam că ceru'i plin de îngerĭ...

Credința mea e astă-zi dusă, Cu ea și-al visurilor stol,— Și astă-zi cerul meu e gol!

Dar, ca o taĭnă 'n vecĭ nespusă, Rămas-a vecĭnicul mister Ce-atrage sufletu-mĭ spre cer!

Ø DOI BOGATI

M'a dus avarul să'mi arăte Intregul său tezaur, Și mi-a deschis o ladă plină Cu aur... aur... aur...

Privindu-mă cu ochi ironici Mi-a zis: "Arată-mi mie "Și tu, acum, dacă se poate, "Atîta bogăție!" Atuncia, ca să-mi stîng în suffet Sarcazmul și amarul, Și să-i arăt că de cît mine E mai sărac avarul;

L-am dus grăbit spre locuința, Spre raiul dragei mele, Și-am zis avarului: "Privește "Furiș printre perdele!"

El s'a uitat: pe-o pernă albă Dormea iubita dusă, Și 'n jurul eĭ plutea un farmec De liniște nespusă...

Ne-am dus în urmă fie-care Spre scumpul său tezaur: Eu la iubita mea,—Avarul Spre lada lui cu aur...

FATA

A cui ești fată?
A cui sint nici eu nu'mi dau seamă,
"N'am nici surori, nici frați, nici mamă,
"Nici tată.

"Spun une-ori "Bătrînii ce mă țin de milă, "Dar nu pricep,—că sînt copilă "Din flori". — Şi cu' eşti dragă?
— Nu 's nimănui, căci sînt de vină "Acci ce m'au lăsat străină, "Şi 'n veci pribeagă...

"Ba... să nu minț:
"Aud că, azi o săptămînă.
"M'ar fi văzut, stînd la fîntînă,
"Un fiu de prinț..."

NOSTALGII DE ANTICHITATE

In nopțile de vară, cu limpezi zări de-argint, Las orele sub visuri nostalgici de se curmă: Trăesc în alte vremuri, cu veacuri multe 'n urmă,— Sint dragul unei fete frumoase din Corint.

Cind zilele's senine colind pe sub arcade, Admir statui și temple, nu simt cum zboară clipa; Salut c'un gest molatic pe cetățeanu-Antipa, Ce 'nșiră unor tineri prieteni lungi tirade... Nu sînt urît, pe semne, am ochi duioși, statură Subțire, mlădioasă, și dinții mei sînt perle, Căci azi o curtezană, cu ochi ca două stele, Privit-a lung la mine c'un zîmbet cald pe gură.

Aseară întîlnit-am, plimbîndu-mă a lene Sub bolta fremătoasă a unor vechi olivi, O ceată de nemernici, bogați și guralivi, Rîzînd de înțeleptul în zdrențe—Diogene!

Iar Cinicul privindu-ĭ, clipind uşor din gene,
I-a risipit c'o vorbă, cum risipeşti gunoiul
Cu o suflare,—'n cale'ĭ rostogolind butoiul,
S'a dus grăbit s'asculte vorbind pe Antisithene.

La un banchet, dăunăzi, ca de-obicei, femeea Dădea prilej de sfadă; Lais era cu noi, Și-avea drept s'o sărute pe umerii săi goi, Cine știa să spuie un vers din Odiseea! Dar nopțile de vară sînt scurte... Mă trezesc, Căci visurile mele nostalgice se curmă... Și din acele vremuri, cu veacuri multe 'n urmă, In vremile de astăzi revin,—și mă 'ngrozesc!

BĂTRÎNUL ARTIST

"Să'mi cînți, să'mi cînți un cîntec trist, "Să stingi din sufletu-mi pojarul!" Am zis bătrînului artist, Şi 'mi-am umplut cu vin paharul.

Şi el şi-a strîns sub braţ chitara, Şi-a început duĭos şi rar: "Cînd soarele apune vara, "Nu te mîhni,—răsare iar! "Și dacă te înșeală-o fată, "Bea un pahar mai mult și taci; "Și cată altor fete 'ndată, "Mult mai frumoase, să le placi.

"Nu'ți sfîșia zadarnic pieptul "De-o suferință trecătoare; "Sînt alții care n'au nici dreptul "Să plîngă pentru ce îi doare.

"Eu nu știu alt-fel să descîntec "Pe cel ce e nenorocit!"

Sub farmecul acestuï cîntec, Iar am sperat, iar am iubit!

DUŞMANI

Eram prieteni vechi, odată, Ba din din același sat, Și pentr'o 'mpărăție 'ntreagă Noi nu ne-am fi certat.

Dar într'o zi de sărbătoare, Mergînd pe cîmp agale, C'o fată, dintr'un sat aproape, Ne-am întîlnit în cale. "A cui ești, fa?—i-am zis în treacăt, "Ia stăi din mers o leacă..." "A cui să fiu?—ea ne răspunde, "A cui o ști să'mi placă..."

Atît a trebuit: o vorbă, Şi-un semn cu salba mîĭniĭ,— Şi dintr'o vorbă de muĭere Azĭ ne mîncăm ca cîiniĭ...

1 M P R E U N A M

Pornit-au inimi singuratici De tineri și fecioare, Să dea de urma fericirei, In lumea asta mare.

Şi fie-care se pĭerduse Pe-un drum deosebit,— De şi spre fericire nu e De cît un drum menit. Și singuraticile inimi In`lunga rătăcire, Pierit-au multe... și nici una N'a dat de fericire.

Din'stolu 'ntreg doar două inimi, In goana lor nebună, Au întîlnit-o,—dar acelea Merseseră 'mpreună.

AVE-MARIA

(In biserica sf. Stefan).

Ave-Maria... Şi spre bolta Mărețului și trist altar, Fermecătorul glas de orgă Se 'nalță ca un plins amar...

In sufletele credincioase Cad notele mingiïetoare, Cum peste frunzele de toamnă Amurgul razelor de soare. Ingenunchiată înaintea Crucificatului Hristos, O palidă prostituată Plîngea ca un copil duios.

Și 'nmărmurită în durerea Religioasei aiurări, Părea de veacuri că așteaptă Cuvîntul ultimei iertări.

Viena, 1894.

₽ ILUZIA DIN URMĂ

Povestea spune că un tînăr
Pe-un drum grăbit mergea.

— "Hei încotro?" 'l'ntreabă vîntul.

— "Alerg spre draga mea!

"De cînd nu m'a văzut sînt veacuri!.. "Ea poate plînge-acum;— "O! vintule, ași vrea, în fugă, "Să te întrec la drum!" - "Asculta, tinere, o clipă: "Să mi spui, dacă se poate, "De mai păstrezi cum-va iluzii, "Sau le-ai perdut pe toate?"

— "lluzii?... Sfintele nimicuri, "S'au dus, s'au risipit; "Doar una, prețuind cît toate, "Mai am: că sînt ĭubit!"

— "Atunci, din drumul tău te 'ntoarce, "Și graba ta o curmă,— "Dacă voești să'ți mai rămînă "Iluzia din urmă!"

LA MORGĂ

Gardistii au găsit-o moartă Pe stradă, vînătă de frig, Și către Morga au pornit-o,— Fără coșciug și fără drig.

Era o biată rătăcită, Prostituindu-se pe bani, Cu tinerețea zdrențuită Abia la opt-spre-zece ani! Iubitul eĭ,—poetul palid,— Un visător frumos și trist,— O 'nțelegea și o ĭertase, • Precum pe Magdalena, Krist!

Și pe cînd ea la Morga zace Sub fereastraĭe și scalpele,— El o așteaptă în mansardă, Și-o caută mereu prin stele...

\$ SIREATA...

Ea_caută în sîn scrisoarea,
Pe care-aseară i-am cerut-o;
Şi de o dată 'ngălbinește
Şoptindu-m': "Am pierdut-o!"

Dar cînd mă uit adînc în ochi'i; S'o văd că minte nu e greu; Şi liniştit o rog atuncea, S'o caut eu.

LUI PASTEUR -

- După Sully Prudhomme -

In vremile lui Hercul,—titanică făptură,— Natura 'nverșunată pe om lovea mereu; La rîndul său și omul, sălbătăcit de ură, Se 'ncumetea la luptă cu cel mai crîncen leu!

El cucerise ast-fel, afar' în largul firei, Repaos și putere, de glorie cuprins; Dar corpu-i înlăuntru,—sarcazm al fevicirei!— Fu pe neașteptate de un microb învins. Ingrozitoarea boală, ce 'n sînge varsă moarte, Luă omului puterea, necontenit să'l poarte Pe căi de suferință, de groază și de chin...

Dar tu, savant ilustru, prin geniul tău divin, Zdrobiși vrășmașu-acesta, menit a fi etern... In luptele științei ești Hercule modern!

"G L U M A"

Aseară ți am trimis priviri Adînci și rugătoare, Tu mi-ai răspuns cu dulci zîmbiri, Ca razele de soare...

Pe-o foaie din album ți-am scris O frază și un nume; Iar tu, rîzînd încet, mi-ai zis: Că nu te 'ncrezi în.... glume. Tăcutele-mi nefericiri Mi le 'nțălegi acuma... Iubita mea, cu dulci zîmbiri, De ce nu'mi crezuși... gluma?

TATÄL — După François Coppée —

Acasă venea zilnic topit de băutură, Şi bĭata luĭ femee răbda orĭ-ce tortură.

Trăĭau de multă vreme. Ea singură, vîndută,
De mic copil în drumul mizerieĭ căzută,
Cu el înlănțuise a traĭuluĭ povară,
Şi suferea 'n tăcere bătaĭe şi ocară.
Veciniĭ, cîte-o dată, aud bĭata cum plînge,
Cînd furios bărbatul sub pumnĭ spinarea ĭ frînge,
Şi-o chinueşte pînă se 'umoaĭe de-oboseală;—
Apoĭ se face-o largă tăcere mormîntală. Dar într'o zi de ĭarnă, cînd aspra sărăcie Preface o secundă în crudă vecinicie. Si gura cere pîine si nu'i o fărmitură, Femeea naște 'n chinuri o slabă creatură. Sărman copil! ce dulce și bună ți-ar fi soarta, Născînd de ți-ar deschide spre somnul morței poarta! Bărbatul vine ĭarăși beat într'o zi, cum face In tot-d'a-una; însă e potolit si tace... Nu mai ridică mîna nevasta iar să geamă Sub lovituri puternici; acuma ea e mamă! Ci, zîmbitor, alături de leagăn se așează Şi mîngîĭe copilul ce doarme şi visează... Femeea cum îl vede, cu ochii arși de ură. Intoarce către dinsul o rea căutătură: Deprinsă cu bătaĭa l'întreabă și rînjește : "Azi nu mă bați? Ia spune-mi, ce lucru te oprește? "Eu te aștept!.. Haĭ, vino...și dă-mĭ!.." Iar imbecilul Răspunde 'ncet: "Mi-e frică să nu deștept copilul!"

CĂLUGĂRUL M

Călugărul din vechiul schit
O zi la el m'a găzduit,
Şi de-ale lumei mi-a vorbit...
Iar cînd să plec, l'am întrebat:
"Ce soartă rea te-a îndrumat
"Să cați un loc printre sihaștri?"
El mi-a respuns: "Doi ochi albaștri!"

Călugărul din vechiul schit De-un dor ascuns a 'nebunit, Atunci tovarășii lui buni Intr'un ospiciu l'au lăsat. L'am revăzut, l'am întrebat: "Ce te-a adus printre nebuni? "Eu te știam printre sihaștri" El mi-a respuns: "Doi ochi albaștri!"

* zdrenturosul M

Tu nu mă poți iubi pe mine: Tu ești frumoasă, eu... frumos; Dar tu ești bine îmbrăcată, Și eu sînt zdrențuros.

Tu n'o să te oprești o clipă Durerea mea să mi-o asculți; Tu treci în faietonu-ți mîndru, Eu prin noroi, desculț. Şi n'o să'mî fie dat norocul Odată să te chiem pe nume: Tu'mî pari din visuri că faci parte, Pe cînd eu sint din lume.

Oh, cerul este plin de soare, Pămîntu'i plin de frumusețe... Dar pentru ce nu'i fericită O inimă sub zdrențe?

Vor răsări, ca niște astre, Senine lumi cu oameni noi; Și 'n vremile acele sfinte Pămîntul poate va fi raiŭ: Vor răsuna mai dulci cuvinte In cîntecile lor de Maiŭ!

• CÎT O VIAȚĂ...

Ne-am întîlnit pe-o vreme tristă, Şi, plini de ploaie și noroi, Cu 'ncredere ne-am luat de mînă, Pornind spre casă amindoi.

In cameră un frig de moarte... Ea m'a 'ntrebat din ochi: rămîi?— Şi-am împărțit, străini și singuri, Același rece căpătăiu. Și unul altuia povestea Vieței noastre ne-am soptit: Ea tot-d'a-una neiubită, Eu tot-d'a-nna neiubit...

C'o dureroasă voluptate La sîn ca doi copii ne-am strîns, Și'n noaptea aceea, cît o viață, Am plîns... și ne-am iubit... și am plîns...

CIOBANIÏ

Ciobanii stau în jurul vetrei,—
Afară'i negură și moină.
— "Mă, Miule, grăește unul,
"Ce stai așa?.. ia zi o doină!"

Heĭ!.. de-asta'ĭ arde luĭ acuma!.. El singur doar îşĭ ştie halul..— Sfios şi necăjit răspunde: — "Cu ce să cînt?.. că n'am cavalul.." — "Dar unde'i, mă ?"— "Unde să fie ?.. "L-a frînt boieru pe spinare-mi;— "Dar și eu 'n gîndul meu, de ciudă, "I-am tras o 'njurătură, barem!"

DIN BAVARIA

I

Ei cîntă... Danțul lor se 'ntinde Sub umbra ulmului bătrîn, . Iar alții beau și pe genunche Iși strîng iubitele la sîn.

Țiganii tălmăcesc pe strune Din cînteci vechi povești de dor, Și sub măestrele arcușuri Plîng inimile tuturor... Bavaria e plină toată
De munți, de lacuri, de femei,
Și nu-i drăguță să nu-și aibă
Drăguțul ei.

Străin cînd m'au văzut pe mine Că trec pribeag și singur lacu, Toți m'au privit duĭos, șoptindu-și: "Săracu!"

Thumsee, 1894.

ALELUIA

"Egalitate! Fraternitate!"

J

Se vaĭetă prin arbori vîntul... Şi pare-un glas pĭerdut pe stradă, Ce cîntă-a morței serenadă: "V'acopere pe toți pămîntul...

"Nimic!.. rămîne 'n veci cuvîntul "Din a vieței tristă sfadă!.." Se vaietă prin arbori vîntul Și pare-un glas pierdut pe stradă... Ați înțeles deznodămîntul?
Ca într'o stranie baladă,
S'adună oasele grămadă,
Ne face frați pe toți mormîntul.
Se vaietă prin arbori vîntul...

PRIVIND ALPIÏ

Te 'nalță cu gîndirea pe culmile senine, Și sufletu-ți rămîie acolo tot-d'a-una, Tăcut și singuratic,—precum în haos luna, Departe de-ale lumei sarcazme și suspine...

In sus, în sus spre largul tăcerilor eterne E singurul refugiu de pace și uitare; Cu cît ești mai departe de oameni e mai mare Și liniștea, ce blîndă pe fruntea ta s'așterne... Iar jos... aceleași patimi în veci o să rămînă, S'arunce printre oameni și vrajbă și minciuni, Aceași comedie jucată de nebuni. Sfîrșitul tot același: o mînă de țărînă...

(Thumsee, 1894).

🕏 DIN GLASUL TĂU...

Aĭ stat o seară, lingă mine, Pe-o bancă, și-am vorbit De cîte 'n lună și în stele,— Și-apoĭ ne-am despărțit.

Firește, cine ține minte Accea ce-a fost ĭerĭ? O seară trece și se uĭtă, Ca multe alte serĭ... Dar mie mi-aï rămas în suflet O fericire rară: Ceva din glasul tău, maï dulce Ca liniștea de seară...

FARMEC M

Am poposit o noapte, vere,
La o cîrciumăreasă 'n sat,
Şi, arz-o focu de muĭere,
Pe semne că m'a fermecat:
Din bun creștin mă 'nchin cu stînga,
Şi tot la ea m'ași îndruma;
Şi nu mi-e că ĭ-am lăsat punga,
Dar ĭ-am lăsat și inima...

PE LACUL THUM M

(Thumsee)

Alunec, în luntre, pe lac, Și umbra pe apă s'așterne; În juru-ne Alpii 'și desfac Priveliști eterne.

Și cerbii pe rîpe se suie Aiurea pierzîndu-se 'n cete Pe mal staŭ glume să'și spuie Grămadă de fete. Mi-e suffetul plin de uimire Şi-mi zic iar ce vecinic îmi zic: In lume e număi iubire, Iar restul—nimic!

Departe, o țiteră plînge Accente nebune de patimi;— In sufletu-mi singur se strînge O lume de lacrimi...

Reichenhall, 1894.

IDILA M

"Duminică ne-am dat cuvîntul "Să ne'ntîlnim,— "Căcĭ ne-am jurat în toată viața "Să ne iubim.

"A mea a fost întiĭa oară... "Și draculuĭ "S'a dat că n'are să maĭ fie "A nimănuĭ. "Duminică am așteptat-o, "Dar n'a venit; "Am stat pe gînduri toată ziua, "Şi n'am dormit.

"La cîrciumă, un vechiŭ prieten "Mi-a spus curat "O vorbă ce m'a scos din fire, "M'a 'ntunecat.

"Azĭ noapte ĭ-am bătut în uṣă, "Şi mĭ-a deschis; "A vrut ṣă mi s'arunce'n braţe,— "Nimic n'am zis.

"De přept am luat-o, ca o fiară, "Şi am tîrît-o; "Dar... arma mi a căzut din mînă, "N'am omorît-o!"

@x:02.0

FRUNZE DE TOAMNĂ

Pică frunzele de toamnă, Scuturate de furtună, Și picînd ca o ninsoare Fac pămîntului cunună.

Melancolic, prin fereastră, Mĭ-arunc ochiĭ către ele, Și privindu-le le-asamăn Cu iluziile mele...

DOUĂ DRUMURĬ

Te-am întîlnit în drumul meŭ,
Din întîmplare;
Tu te grăbeaĭ spre fericire,
Eŭ rătăceam către uĭtare.

Dar m'ai oprit cu un cuvînt Şi c'o zimbire; M'ai luat alăturea de tine. I'e calea către fericire...

1, 2

Azi te urăsc... și'mi caut drumul In urma ta: Tu iești aiurea fericită, Pe cînd eŭ nu mai pot uita...

CÎNTĂREȚUL DE STRADĂ

Intr'un oraș, din întîmplare,
Venise-un cîntăreț de stradă,
Și dintr'o țiteră duioasă
Cînta această serenadă:
"Iubiți-vă! viața trece
"Ca adierea unei seri;
"In inimile iubitoare
"E cald, senin,—sînt primăveri!"

Atunci, băcanii audindu'l, L'au dat afară din oraș; Iar unul dintre eĭ rostit-a:
"Pe legea mea! e un pungaș!
"Lîngă teșghele, toată ziua,
"Ca vaĭ de lume ne trudim,
"Să strîngem ban cu ban, grămadă,—
"Noĭ n'avem vreme să iubim!"

Femeile au plîns de mila
Aceluï cîntăreț gonit;
Căcĭ inimile lor duĭoase
La vĭersul luĭ s'aŭ încălzit...
Şi s'aŭ rugat să'l readucă,
Să-ĭ dea un ban, un adăpost;
E zdrenţuros, e mort de foame
Şi e străin!—dar chip n'a fost!

In inimile tineri însă Rămas-a cîntecul neșters... Și după cum aud pe unii Cam ast-fel treburile-aŭ mers: Băcanii-aŭ strîns 'n toată viața Ban lîngă ban, cu mare preț; Pe cind nevestele urmat-aŭ Povața-acelui cîntăreț.

6

.

O MINUNE

Țăranii 'mi spun, cinstiți la vorbă, Că's oameni drepți și buni: "Pădurea asta e vestită, "Vestită în minuni!..

"Atîția suferinzi făcut-a "De viață s'aibă parte, "Cînd se credeaŭ ajunși aproape "De ne 'ndurata moarte. "Din multe locuri depărtate "Vin oameni ca s'o vază,— "Și de mîndrețea-i fără seamăn, "Adînc se minunează!"

Ascult și 'ncep să cred ca dînșir Minunile aceste,— Cum un copil se 'nfiorează De ori-ce și ce poveste.

Dar ași voi să 'ntreb pe unul,

— El singur doar mi-o spune,—
Dac'ar putea ca să mai facă
Pădurea o minune:

Să-mĭ risipească stolul negru De nopțĭ și zile rele, Și să-mĭ redea nemărginitul Iluziilor mele!..

Solca, 1895.

· ⊕ DOÏ BEŢIVÏ

Mă îmbătasem de privirea, De gura unei dulci femei,— Şi, beat, mă întorceam acasă Pe drumul strejuit de tei.

La o răspînte 'mĭ-ese 'n cale. Un om necunoscut, străin,— Era tot beat,—dar beat, săracul, De suferințe și de vin. Ne-am dat în vorbă despre multe, Ca niște liniștiți drumeți; Și ne-am mărturisit în fine Din ce pricină sîntem beți.

"Ești beat,—mi-a zis el filosofic,— "De fericire, de senin, "Curînd o să le 'neci, ca mine, "Pe toate 'n lacrime și'n vin!"

⊕ COPIĬ...

E un copil! E o copilă!
Sînt amîndoï copii!..
Iubirea lor e o idilă,
Cum sînt prin poezii...

Furiși se întîlnesc adese, Și el îi recitează Sonete din Musset culese; Ea tace și oftează... El cu o volbă mintea'i fură Şi-o farmecă, şiretul! Dar se lovește peste gură Că i-a soptit secretul..

Cu șoapte calde și timide Iubirea lor și-o 'ngînă, Iar întîlnirea lor se 'nchide C'o strîngere de mînă.

Se hotărîsc în ziua a două Să se revadă îarăși... Iubirea lor e vecinic nouă, De și sînt vechi tovarăși.

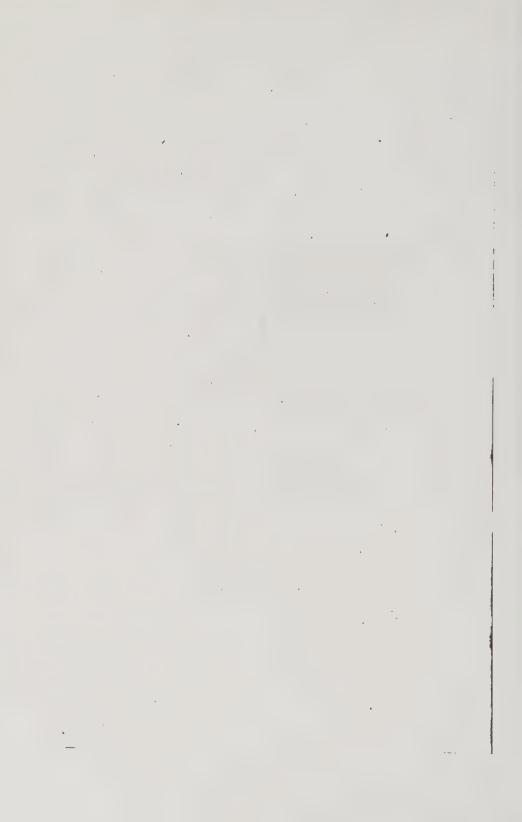
Și setea patimei aprinsă Din ochi li se revarsă: Ea pleacă de durere 'nvinsă, El cu simțirea arsă! Iubirea lor e o idilă.

Cum sînt prin poezii:

El un copil! Ea o copilă!

Sînt amîndoï copii!

UNEI IUBITE

4

Mă 'mbată glasul eĭ blajin Şi părul eĭ lăsat pe spate... Ea mă ĭubește ca pe un frate, Ca pe-un copil orfan, străin.

Se uită 'n ochii-mi cînd suspin, Mă ceartă-ades cu bunătate, Mă 'mbată glasul ei blajin, Și părul ei lăsat pe spate... In fața-i stau, tăcut, senin... Și uit de-a vieței răutate Cînd mînile-i, ca inspirate, Scot din clavir un plîns divin... Mă 'mbată glasul ei blajin...

ACELEAȘI LOCURI...

Le recunosc aceste locuri: Cărările șerpuitoare Te duc sub tainici bolți de frunze, Te-ascund de lume și de soare...

Un lin izvor își face cale Pe lîngă șirul de anini, Iar dintr'un parc aduce vîntul Miros de salcie și crini. Iar seara 'n amurgit, pe vale, S'aude clopotul din sat, Infiorînd nemărginirea C'un sunet vag și depărtat...

Le recunosc aceste locuri,— Și totuși parcă mi s'arată Așa străine... Le lipsește: Inima mea de altă dată...

VISĂTORUL

Am ratăcit pe multe drumuri Şi'n lunga-mi rătăcire, Visam să întîlnesc o umbră Ce'i zice: "Fericire".

Dar n'am găsit-o nicăirea.— Deunăzi, obosit, Intr'o pădure fremătoasă, · O clipă m'am oprit. Sub un copac, bătrîn ca mine, O fată și-un băĭat Se sărutaŭ șoptindu-și șoapte Cu glasul îngînat.

Şi cînd să plec, băiatul par'că Se înclină spre ea, Zicîndu-ĭ blînd: "O, tu, iubito; "Eştĭ fericirea mea!"

Am tresărit... Şi'n clipa-aceia, C'o repede privire, M'am și întors să văd cum este Visata fericire?..

Era o fată cum sînt multe Prin sate și orașe: Cu ochii mari, cu sînuri albe, Cu buze drăgălașe... Şi eu am rătăcit o viață, Pribeag, ca vai de mine,— Cînd drumurile pretutindeni De fericiri sînt pline!..

•

TABLOU DE JARNĂ

Pribegi, veniți din altă țară, Doi muzicanți bătrîni, cu plete, Cerșetoreau, cîntînd pe stradă Din clarinete.

O fată îmbrăcată 'n zdrențe Iĭ însoțea dintr'o chitară,— Atît de galbenă și slabă, Părea de ceară... Şi cîinii îi lătraŭ... și vîntul Le respundea cu lungi ecouri;— Un cîrd de corbi țipaŭ iernatic Pierduți prin nouri...

FIOR DE MOARTE

E pace peste dealuri Și umbre mari pe văi; Visează, dorm și uită Și buni și răi...

O margine de lună S'arată printre nori, Și aurul ei cade Pe crengi și flori... Un filfiit de aripi S'aude cînd și cînd, Saŭ murmurul fîntînei Duĭos și blînd...

Şi, totuşĭ, de-o tristeţe Adîncă mă 'nfior: Natura 'n vecĭ e-aceeaşĭ,— Eu's călător!..

SFÎRȘITUL J

Cînd simți că moartea e aproape Să stingă 'n veșnicu-i repaos Vieața ta,—cum într'o clipă Se stînge-o stea pierdută 'n haos;

Priveliștile depărtate, De peste lanurile vieții, Ți-apar ca niște zări albastre, Sub strălucirea dimineții; Convoiurile de iluzii Revin din negrul lor apus, Și trec din noŭ pe dinainte-ți C'un farmec dureros, nespus...

Păreri de răŭ se 'ngînă-atuncea Cu ultimele-adînci suspine, Că pentru tot-d'a-una moare Și lumea care-o porți în tine...

IUBIRE V

Soldatul Ion nu știe carte, Că'n satu lui a fost Cioban la un boier,—și iacă, Rămas-a omu prost!

De patru luni e în cazarmă, Și n'a 'nvățat, nătîngu, Nici cum să meargă, cînd sergentu Comandă: "dreptu... stîngu..." Dar lui nu'i pasă!—Il usucă Un dor nebun de-o fată. Frumoasă, vere !.. știi, cu ochii S'o sorbi, bat-o s'o bată!..

Și cum nu poate să'i trimită O slovă de la el, Soldatul Ion e trist, săracu, Nu rîde mai de fel.

Cînd întîlnește-un om din satu'î Il roagă blînd: "mă, frate, "Să spuĭ Ileaneĭ.. că sînt bine, "Şi... multă sănătate!"

• MELANCOLIE

Cînd, primăvara, vine'n cîrduri Poporul blînd de rîndunele, Eŭ parcă-aștept să se re'ntoarcă Și visurile mele

Cînd viața pare mai frumoasă Şi mai lipsită de suspine, Eŭ tot aștept să se re'ntoarcă Şi visele-mi senine.... Se duce vara....și se duce Poporul blînd de rîndunele,— Iar eŭ mă simt tot mai departe De visurile mele....

DOUĂ DIMINEȚI DE-APRILE

— După Wiliam Wordsvorth —

"Mergeam încet,—și răsăritul "Se 'nflăcăra de o pară vie;— "Mateĭ, privind, s'opri și zise: ""În voĭa Domnului să fie!""

"Era în satu-acela dascăl, "Cu păr frumos, dar cărunțit; "Și, cum era zi de vacanță, "Părea mai vesel, negreșit, "Pe lîngă grîne și pîriuri "Trecînd așa, ne învoim "In dimineața-aceea, veseli "O zi prin munți să pribegim....

"Eĭ, ce e? îl întreb atuncea, "Cînd soarele a răsărit, "Aĭ suspinat fără de voĭe, "Şi-o vorbă tristă aĭ restit!

"Mateĭ s'opri a doua oară,—
"Durerea lui nu mĭ-o ascunse;—
"Privind spre culmea unui munte
"Aceste vorbe îmi respunse:

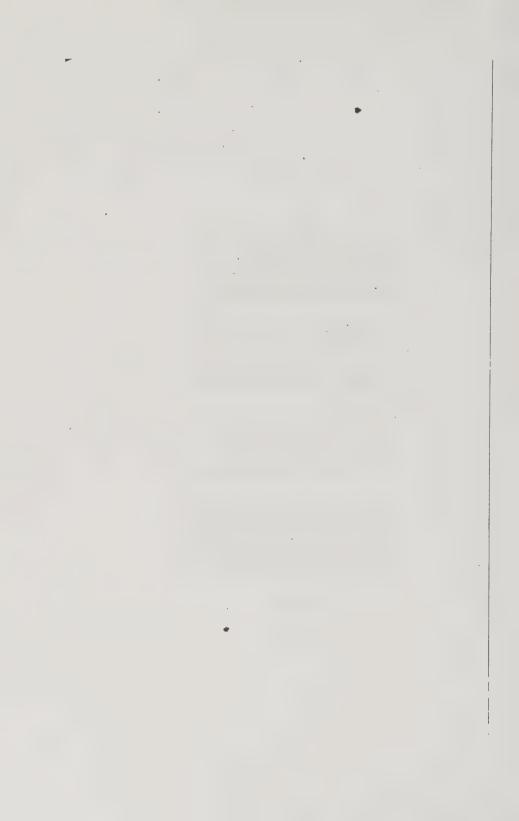
""Vezi norul cel aprins de raze ""Şi uşuratec ca un fum? ""Imi amintește-o dimineață, ""De sînt trei-zeci de ani acum. ""Şi tot de-asupra-acestor locuri, ""In dimineața-acelei zi ""De-Aprile, cerul era ast-fel: ""Plin de culori trandafirii!....

""Mergeam c'o linie în mînă, ""Nepăsător de gînduri rele;— ""In cimitir m'abat de odată, ""Lîngă mormîntul fiicei mele.

"Privea la ea ca la o foare, "Şi glasul eĭ părea că este "Un cîntec de privighĭetoare.....

""Şi Ema mea în groapa rece ""Dormea în noaptea eĭ de ghĭaţă; ""Dar o ĭubeam maĭ mult ca moartă, ""De cît așĭ fi ĭubit-o'n vĭaţă....

ÎN TRESTII

Lenea zilelor de vară E stăpînă peste fire: Dorm livezĭ, pădurĭ și ape Intr'o dulce neclintire.

Lumea pare linistită Sub o vrajă de tăcere, Ca o minte visătoare Fermecată de himere... Eŭ, în lac, ascuns în trestii, Staŭ pe vremea asta caldă, Căcĭ în fie-care zi, spre seară, Vine-o fată de se scaldă.

IRONIE A

In fundul unui vechiù sertar Păstram scrisorile Mariei; Le-am recitit deunăzi iar, Și rîs-am rîsul ironiei.

In toate-acele vorbe, una Suna mai fără de 'nțeles,— Și ea se repeta mai des,— Era cuvîntul: tot-d'auna!

CÎNTEC DE BOHEM 🗸

Eu n'am iubit prințese, saŭ marchize Și n'am visat, ca alții, la regine; Iar cînd eram adoleșcent, prieteni, S'ar fi uitat și zînele la mine.

Dar mi-aŭ plăcut femeile acelea Cu inimile simple, arzătoare, In cari tot rămîn schintei, ecouri, Și chiar atuncea cînd iubirea moare. Iar azĭ, cînd s'aŭ dus multe din iluziĭ, Şi nu maĭ cred în dragostele sfinte, Cînd mă 'ntîlnesc ele 'mĭ trimit... surîsurĭ, In semn că'şĭ maĭ aduc de mine-aminte.

LEGEA

"La munca silnică pe viață!"
Fu a juraților sentință;
Iar vinovatul,—trist și galbăn
De groază și de suferință,—
Imbrățișindu-și copilașii,
Strigă cu vocea înecată:
"De astă-zi nu mai aveți tată!"

PE UN ALBUM

De ar fi să spun vr'o dată Liniștea cum o 'nțeleg, Pacea ochilor albaștri M'ași grăbi ca s'o aleg.

Și cu toate astea, cine Inima mi-a răzvrătit-o, Liniște de nu mai are?... Pacea ochilor, iubito!

a. AZĬ...

Pe cînd trăiam fără să știu Ce e iubirea și durerea, Mereŭ doream să le cunosc Și să le înpărtășesc puterea.

Azi cînd trăesc știind ce e Iubirea ca și suferința, Imi pare răŭ că n'am știut Să prețuesc ce'i neștiința

UNEÏ FEMEÏ

(Scrisoare)

Tu ai plecat cu sufietul nostalgic De ceruri largi, de vecinici primăveri, In țara caldă unde tot-d'a-una Sint infloriți frumoșii palmieri.

De pe la noï ce vești să'ți daŭ, iubito? Nu sînt nici flori, nici rîndunici....e iarnă... Și simt că peste inima mea tristă Uitarea ta începe să s'aștearnă... O! vino mai curînd....de mai ții minte Cuvintele soptite la plecare, Și plînsul meŭ ce mi'l stergeai cu părul,— O! vino mai curînd....și adu-mi soare....

CUPRINSUL:

									Pagin	
	Prefață .		٠						III	
1.	Magdalena				٠				7	
2.	Necredinci	0888							9	
3.	In Atelier				٠				11	
4.	Vînzătoare	a de	ilı	uziĭ	۰	٠			13	
5.	Biletul de	nord	c		٠	٠		۰	15	
6.	In ochii lu	ıĭ .			٠	٠	۰		17	
7.	Cireșele		٠		٠		٠	٠	19	
8.	Povestea I	Regel	uĭ	٠	٠				21	
9.	Cerul .				٠	٠			23	
0.	Doi bogați	٠				٠			25	

	X 77. (										Pagina
11.	Fata										27
12.	Nostalgii de										29
13.	Bătrînul Arti	st			*		•	٠	*		33
14.	Duşmanı .										35
15.	Impreună .	•		٠		4		٠			37
16.	Ave-Maria				i		٠	6	4	٠	39
17.	Iluzia din ur	mă									41
18	La Morga.			4							43
19.	Şireata				٠					٠	45
20.	Lui Pasteur (	Du	pă	Sul	lly	Pr	udi	hor	nn	e)	46
21.	Gluma								p	٠	48
22.	Tatăl (După l	i'ra	nç	ois	Co	ppe	ée)			•	50
23.	Călugărul .							٠		٠	52
24.	Zdrenţurosul			٠.							54
25.	Muncitorilor	e e		٠					٠	٠	56
26.	Cit o viață					٠		,	٠	٠.	59
27.	Ciobanii .										
28.	Din Bavaria										

								Pagina
29.	Aleluĭa	•		۰				65
30.	Privind Alpii	٠,						67
31.	Din glasul tăŭ	•					٠	69
32.	Farmec							71
33.	Pe lacul Thum	٠						72
34.	Idilà					•		74
35.	Frunze de toami	nă						76
36.	Două drumuri						٠	77
37.	Cîntărețul de str	ad	ă					79
38.	O minune			٠				83
39.	Doĭ beţivĭ				•			85
40.	Copii		٠					87
41.	Uneĭ iubite .		٠					91
42.	Aceleași locuri		٠			٠		93
43.	Visătorul						٠	95
44.	Tabloŭ de ĭarnă				6		٠	99
45.	Fior de moarte		٠					101
46.	Sfîrșitul		4		4			103

											Pagina
4 7.	İubire	э.		•"				۰			105
48.	Melar	colie	3			٠		٠			107
4 9.	Două	dim	ine	ţĭ	de-	-Ay	oril	е			109
50.	In tre	estiĭ						٠	٠		113
51.	Ironie			•	٠	٠			٠		115
52.	Cînte	c de	bo	he	m					٠	116
53.	Leges	a .	4			٠	٠	٠			118
54.	Pe ur	alb	um			٠			٠		119
55.	Azĭ			٠					٠		120
56.	Unei	feme	ĭ	a							121

CPSIA information can be obtained at www.ICGtesting.com Printed in the USA BVOW03s1127081216 470172BV00016B/448/P

